

ชื่อผลงาน นวัตกรรม One Page Online ควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัด

นครราชสีมา

ชื่อเจ้าของผลงาน นายวัลลภ วาทะสิทธิ์

หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน

นายวัลลภ วาทะสิทธิ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
มะดัน ต.ท่าช้าง อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา โทร. 044-321-639 E-mail: wanlop555@gmail.com

บทคัดย่อ

จากสถิติการเกิดโรคไข้เลือดออกในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ปี 2556 – 2560 พบอัตราป่วย 310.43, 25.07, 183.10, 31.33, 71.20 รายตามลำดับ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก 165 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 460.55 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิต แต่มีแนวโน้มที่จะระบาดต่อเนื่องในพื้นที่ ทีมควบคุมโรคระดับอำเภอจึงร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาพบว่า ปัญหาที่ควบคุมโรคได้ไม่ทันเวลาส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดเครื่องมือในการเฝ้าระวังโรคที่ดี ทางผู้บริหารนำโดยนายประดิษฐ์ เกิดสุข สาธารณสุขอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จึงให้นโยบายให้พัฒนาเครื่องมือในการเฝ้าระวังที่จะเป็นประโยชน์กับผู้บริหารในการกำกับติดตาม และให้พื้นที่ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องสะดวกต่อการใช้งาน เข้าถึงง่าย ลดการใช้กระดาษ (Paperless) จึงได้มีการต่อยอดตารางควบคุมโรคควบคุม Generation เดิม ทำเป็น “นวัตกรรม One Page Online ควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ” ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานควบคุมโรค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาเครื่องมือในการกำกับติดตาม และการควบคุมโรคไข้เลือดออก 2. สนับสนุนเครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคให้กับหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ผลจากการพัฒนานวัตกรรม One Page Online ควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีการประเมินประสิทธิภาพการลงบันทึกข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานประเด็นการลงบันทึกถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา พบว่ามีค่ามากกว่าร้อยละ 90 ในทุกประเด็น และประเมินความพึงพอใจการใช้งานนวัตกรรมทั้งส่วนของผู้บริหารองค์กรและผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความพึงพอใจระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 100 ปัจจุบันมีการใช้เครื่องมือควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ให้กับพื้นที่ต่างๆที่สนใจใช้งานอีกด้วย

ชื่อผลงาน นวัตกรรม One Page Online ควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัด

นครราชสีมา

ชื่อเจ้าของผลงาน นายวัลลภ วาทะสิทธิ์

หน่วยงานที่ปฏิบัติงาน

นายวัลลภ วาทะสิทธิ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
มะดัน ต.ท่าช้าง อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครราชสีมา โทร. 044-321-639 E-mail: wanlop555@gmail.com

บทนำ

จากสถิติการเกิดโรคไข้เลือดออกในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ปี 2556 – 2560 พบอัตราป่วย 310.43, 25.07, 183.10, 31.33, 71.20 รายตามลำดับ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก 165 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 460.55 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิต แต่มีแนวโน้มที่จะระบาดต่อเนื่องในพื้นที่ ทีมควบคุมโรคระดับอำเภอจึงร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาพบว่าหนึ่งในปัญหาที่ควบคุมโรคได้ไม่ทันเวลาส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดเครื่องมือในการเฝ้าระวังโรคที่ดี ทางผู้บริหารนำโดยนายประดิษฐ์ เกิดสุข สาธารณสุขอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จึงให้นโยบายให้พัฒนาเครื่องมือในการเฝ้าระวังที่จะเป็นประโยชน์กับผู้บริหารในการกำกับติดตาม และพื้นที่ใช้เป็นแนวทางดำเนินงานควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเครื่องมือที่ใช้ต้องง่ายต่อการใช้งาน เข้าถึงง่าย ลดการใช้กระดาษ (Paperless) จึงได้มีการต่อยอดตารางควบคุมโรคควบคุม Generation เดิม ทำเป็น “นวัตกรรม One Page Online ควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ” ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานควบคุมโรค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาเครื่องมือในการกำกับติดตาม และการควบคุมโรคไข้เลือดออก 2. สนับสนุนเครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคให้กับหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่

วิธีการพัฒนานวัตกรรม

1. ประชุมทีมคณะกรรมการเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ระดับอำเภอเพื่อถอดบทเรียนการทำงานควบคุมโรค เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคไข้เลือดออก
2. ศึกษาแนวทางมาตรการควบคุมโรคจาก คู่มือต่างๆ(1)(2) เพื่อนำมาพัฒนานวัตกรรม
3. พัฒนาเครื่องมือในการควบคุม กำกับติดตาม ที่ใช้งานง่าย และสะดวกต่อการใช้งาน โดยรายละเอียดอยู่ในกระดาษหน้าเดียว (One page) ที่ประกอบด้วย

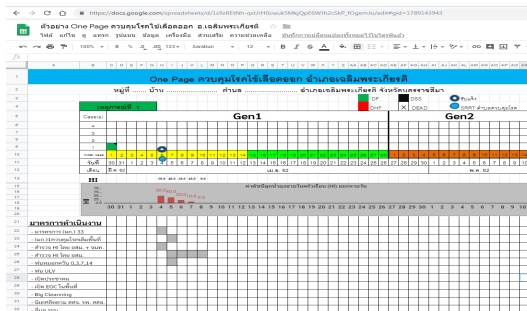
- ตารางสถานการณ์โรคไข้เลือดออก ที่แสดง จำนวนผู้ป่วย เวลา และสถานที่ป่วย
- ตารางค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายในครัวเรือน (HI) แยกรายวัน
- ตารางมาตรการดำเนินงานควบคุมโรครายกิจกรรมแยกรายวัน

4. สร้างแบบฟอร์มออนไลน์โดยเก็บไว้ใน Google drive เพื่อลดการใช้กระดาษ (Paperless) ให้เข้าถึงได้สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา บุคคลที่สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ โดยจำกัดสิทธิ์การแก้ไขข้อมูลเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแต่ละพื้นที่

5. ทดลองใช้กับทุกหน่วยบริการสาธารณสุขที่อยู่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

6. เผยแพร่ให้กับพื้นที่ต่างๆ ที่สนใจ นำไปปรับใช้

แผนภาพที่ 1 ตัวอย่างนวัตกรรม One Page Online ควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ลิงค์ตัวอย่าง : <https://joo.gl/wkMoWF>

วิธีการทดสอบประสิทธิภาพสิ่งประดิษฐ์

วิธีการใช้งาน นวัตกรรม

1. สำหรับผู้ปฏิบัติงานควบคุมโรค

1.1 เมื่อได้รับแจ้งข้อมูลผู้ป่วยไข้เลือดออกจากโรงพยาบาลแม่ข่าย ผู้รับผิดชอบงานจะลงบันทึกข้อมูลผู้ป่วย ชื่อ อายุ ที่อยู่ วันที่เริ่มป่วย วันที่เข้ารับการรักษา วินิจฉัย ลงในแบบฟอร์ม One Page Online

1.2 ลงบันทึกข้อมูล HI รายวันและมาตรการดำเนินการควบคุม โรคในแบบฟอร์ม หลังจากลงควบคุมโรคในพื้นที่ต่อเนื่อง

2. สำหรับผู้บริหาร

2.1 เข้าดูผลการควบคุม โรค One Page Online เพื่อใช้ในการกำกับติดตาม

หลังจากมีการพัฒนาเครื่องมือได้ใช้เก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 30 กันยายน 2561 โดยบันทึกข้อมูลผู้ป่วยจำนวนทั้งสิ้น 115 ราย กระจายอยู่ใน 5 ตำบล 37 หมู่บ้าน ของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการเก็บข้อมูล จึงประเมินประสิทธิภาพการลงบันทึกข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน (ตารางที่ 1) และความพึงพอใจการใช้งานนวัตกรรม (ตารางที่ 2) ดังนี้

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพการลงบันทึกข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน

รายละเอียด	จำนวน(เหตุการณ์)	ผลงาน(เหตุการณ์)	ร้อยละ
- บันทึกข้อมูลได้ถูกต้อง	37	37	100
- บันทึกข้อมูลได้ถูกรบถ้วน	37	35	94.59
- บันทึกข้อมูลได้ทันเวลา	37	36	97.29

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจการใช้งานนวัตกรรม (ผู้บริหารองค์กร n= 6, ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ n=12)

รายการที่ประเมิน	ระดับความพึงพอใจ n (%)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านรายละเอียดในนวัตกรรมมีความครบถ้วน					
- ผู้บริหารองค์กร	6(100)	-	-	-	-
- ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่	12(100)	-	-	-	-
ด้านการใช้งานง่ายในการลงบันทึกข้อมูล					
- ผู้บริหารองค์กร	5(83.33)	1(16.67)	-	-	-
- ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่	11(91.67)	1(8.33)	-	-	-
ด้านคุณค่าและการใช้ประโยชน์					
- ผู้บริหารองค์กร	6(100)	-	-	-	-
- ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่	12(100)	-	-	-	-

ประโยชน์/การนำไปใช้

นวัตกรรม One Page Online ควบคุมโรค ไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีประโยชน์ในการกำกับติดตาม ควบคุมโรค ไข้เลือดออกเป็นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ปัจจุบันมีการใช้เครื่องมือนี้ในผู้ป่วยไข้เลือดออกทุกรายในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และทางกลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา ได้นำนวัตกรรม One Page ควบคุมโรค ไข้เลือดออก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ไปเผยแพร่ให้ทุกอำเภอของจังหวัดนครราชสีมาใช้ในการควบคุมโรค ไข้เลือดออกด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักกระบวนวิชา. แนวทางการเฝ้าระวังเหตุการณ์ระดับตำบล. กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข 2557;3:1-25.
2. สำนักงานควบคุมป้องกันโรคที่ 9 นครราชสีมา. แนวทางการดำเนินงาน ควบคุมโรค ไข้เลือดออก ตามมาตรการ 3-3-1 - สคร.9 [อินเทอร์เน็ต]; 2556 [เข้าถึงเมื่อ 18 ก.ย. 2561]. เข้าถึงจาก: <http://odpc9.ddc.moph.go.th/download/331.pdf>